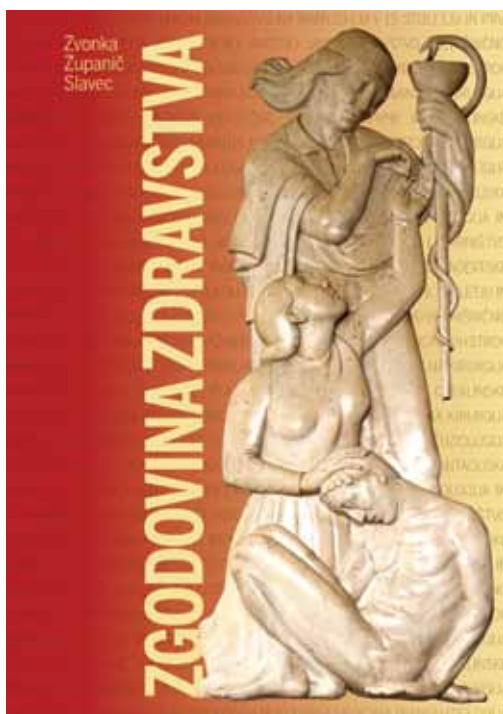

magnetnega in gravitacijskega polja. Prav ta opazovanja bodo najbolj zanimiva, saj o Jupitrovih najglobljih plasteh vemo zelo malo in jih prejšnje sonde niso mogle opazovati. Poleg detektorjev za opazovanje notranjih plasti pa ima sonda *Juno* tudi različne detektorje za merjenje nabitih delcev, s katerimi bo preučevala Jupitrovo magnetosfero. Nazadnje naj omenimo še posebno kamero, ki bo snemala Jupitrovo površje v vidni svetlobi in je bolj namenjena širši javnosti kot znanstvenim opazovanjem. Snovalci sonde

so si tudi zamislili, da bodo kamero lahko uporabljali predvsem študenti ter obdelovali in raziskoval posnetke, ki jih bo naredila. Nedvomno bo letošnje poletje posebej zanimivo za vse, ki so željni novih spoznanj o največjem planetu našega Osončja. Jupiter pa seveda lahko opazujemo tudi sami, saj zato zadostuje že manjši teleskop. V poletnih mesecih se počasi že umika z nočnega neba, a ga še vedno lahko ujamemo nad zahodnim obzorjem kmalu po Sončevem zahodu.

Monografija prof. dr. Zvonke Zupanič Slavec *Zgodovina zdravstva na Slovenskem* • [Napoved izida nove knjige](#)

Monografija prof. dr. Zvonke Zupanič Slavec *Zgodovina zdravstva na Slovenskem*

Delo *Zgodovina zdravstva na Slovenskem* do začetkov 21. stoletja s poudarkom na osrednji Sloveniji, ki ga je napisala zdravnica in zgodovinarica medicine prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec, je celovit prikaz zgodovinskega razvoja zdravstva od časa pred novim vekom (od ljudske medicine do prvih medicinskih šol, samostanske medicine in karitativnih ustanov) do danes s predstavitvijo zdravstvenega stanja pri Slovencih v devetnajstem in dvajsetem stoletju ter vodilnih osebnosti tega področja do dvajsetega stoletja. Popisan je razvoj javnega zdravja in njegovih spreminjajočih se sistemov ter zakonodaje, zdravstvenih domov, splošne in družinske medicine, urgentne medicine in reševalne službe ter medicine dela, prometa in športa. Sledi opis razvoja civilnega in zasebnega (sanatoriji) bolnišničnega zdravstva na Slovenskem. V poglavju o medicini v izrednih razmerah je popisana saniteta v 1. in 2. svetovni vojni. Veliko poglavje predstavljajo operativne stroke, predvsem kirurgija z vsemi svojimi področji, podporne kirur-

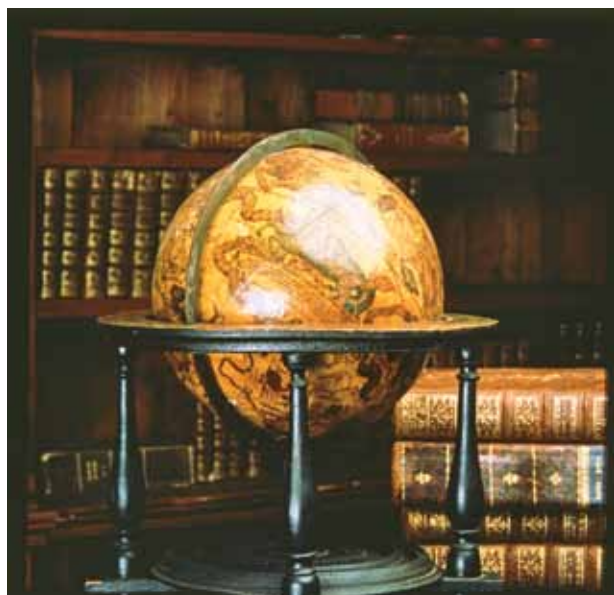
Slika boginje zdravstva Hygiee izpred Josephinuma na Dunaju. Foto: Blaž Bertonec.

ške stroke (anesteziologija, transfuzijska in transplantacijska medicina), druga operativna področja (ginekologija in porodništvo, oftalmologija, otorinolaringologija, ortopedija) ter diagnostičnoterapevtski področji radiologije in nuklearne medicine. Vsa opisana področja dopolnjuje še rehabilitacijska medicina.

V drugem delu knjige so predstavljene neoperativne medicinske stroke z interno medicino na čelu in njenimi številnimi pod-

ročji. Sledi prikaz razvoja pediatrije, nevrologije, infektologije, onkologije, dermatovenerologije in psihiatrije.

Veliko poglavje popisuje tudi razvoj dentalne medicine. Negi, ki je prav tako pomemben del zdravstva, je tudi namenjeno posebno poglavje. Temu sledi predstavitev razvoja diagnostičnih in predkliničnih področij. Razvoj zdravstvenega šolstva, združenj in njihovih glasil zaokroži široko paleto velike vsebine zgodovine zdravstva na Slovenskem. Pomemben del zdravstva je tudi

Iz Lavičkovne medicinsko-farmacevtske zbirke.

preskrba zdravstva z zdravili. Monografija tako popisuje razvoj lekarništva, farmacevtske industrije, veletrgovin in laboratorijsko-diagnosticske dejavnosti na Slovenskem. Predstavljene so tudi ključne medicinsko-farmaceutske zbirke. Navedena vsebina je skladno s kazalom razvrščena v drugem delu knjige.

Zaradi sistematičnega in znanstvenega prikaza razvoja celotnega zdravstva, medicine, dentalne medicine in farmacije so recenzenti knjigo prepoznali ne le kot priložnostno monografijo, ampak tudi kot učbenik pristojnih fakultet za medicino, farmacijo in zdravstvo.

Iz recenzije:

V delu je strnjena sistematično in logično pisana vsebina, ki kaže na pomen zdravstvenega varstva prebivalstva na Slovenskem skozi čas in izjemen pomen javnozdravstvenih ukrepov sodobnega časa, ki s preventivnim in kurativnim delom skrbijo za dobro zdravje naroda,

njegovo reproduktivno zdravje, ustvarjalna delovna leta in zadovoljno zrelo življenjsko dobo. Delo je izviren prispevek k narodovi strokovni zgodovini in stanovski tradiciji.

Monografija, ki bo izšla v dveh knjigah, bo obsegala približno 1.200 strani besedila (3 milijone znakov), opremljena bo z več tisoč referencami in imela približno 3.000 slikovnih prilog, večinoma fotografij. Prvi del monografije bo izšel jeseni leta 2016, drugi pa v letu 2017. Več o delu lahko spremljate na spletni strani: www.mf.uni-lj.si/izm – *Samostojne knjižne izdaje*. Prednaročniška cena je 78 evrov (vključen DDV), po izidu bo cena dvojna.

Monografijo lahko naročite na naslovu Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, Zaloška 7a, 1000 Ljubljana, elektronski naslov zgmed@siol.net, telefon 041 327 935.

81. redni letni občni zbor Prirodoslovnega društva Slovenije

Letošnji 81. redni letni občni zbor Prirodoslovnega društva Slovenije smo imeli v petek, 1. aprila leta 2016, v prostorih društva na Poljanski cesti 6 v Ljubljani. Pred uradnim začetkom občnega zbora sta dr. Irena Mrak in dr. Matevž Novak imela predstavitev z naslovom *Naravni spomenik Dovžanova soteska – interpretacija izjemne geološke in geomorfološke dediščine in predstavitev načrtov Prirodoslovnega društva Slovenije*. V sklopu predstavitve je predstavila ameriškega veleposlaništva v Sloveniji Charlotte Taft predstavila skupno akcijo *GeoBioBlitz Do-*

vžanova soteska 2016, pri kateri je sodelovalo tudi Prirodoslovno društvo Slovenije.

Uradni začetek občnega zbora je napovedal predsednik društva prof. dr. Radovan Komel in predlagal delovno predsedstvo, ki so ga sestavljali mag. Andrej Seliškar kot predsednik ter Marjana Jankovič in Marjana Glavina kot članici. Za zapisnikarico je predlagal Janjo Benedik, za overovitelja zapisnika dr. Tomaža Sajovica in dr. Matevža Novaka, za volilno komisijo pa Jožeta Vapotiča kot predsednika ter Marjana Rich-